## **РЕЦЕНЗИЯ**

от проф. д. изк. Филип Христов Павлов
за участието на доц. д-р Бинка Котетерова-Добрева,
в конкурс за заемане на академичната длъжност "професор"
по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
(Български музикален фолклор. Методика на специалния предмет),
Конкурсът е обявен от ЮЗУ "Неофит Рилски"
в Държавен вестник, бр. 37 от 26.04.2024 г.

Рецензия е изготвена, съгласно Заповед № 1189/25.06.2024 г. на Ректора на ЮЗУ, съобразена е с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и с Правилника на Университета. Рецензирана е научната, приложната и академичната дейност на кандидатката доц. д-р Бинка Котетерова Добрева - единствен участник в обявения конкурс.

# Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Югозападния университет "Неофит Рилски"

След обстойно запознаване с всички извършени дейности от доц. д-р Бинка Котетерова-Добрева, отразени в представената от нея Справка за изпълнение на минималните национални изисквания и сравняването им с признатата като точкуване таблица считам, че нейната кандидатура по обявения конкурс е в пълно съответствие с условията, които кандидатът трябва да покрива. Посочените дейности отговарят на изискванията на Правилника на ЮЗУ и на целите на образователната дейност. Декларираният брой точки по различните показатели оформя стойностните измерения на кандидатката, научнотворческото й развитие и педагогическа дейност.

#### Изследователска (научна и творческа) дейност и резултати

Представеният монографичен труд от доц. д-р Добрева (ISBN 978-954-00-0339-9) е издаден от Университетското издателство "Неофит Рилски" през 2022 г. Тематично обвързан с професионалната й педагогическа дейност, той е резултатна форма на знания, личен опит и разностранни практически деятелности, натрупани и развивани през годините в работата с българския фолклор и вокално-изпълнителското изкуство.

Но трябва да подчертая, че за интерпретаторката на песенното ни народно богатство, пеенето на автентичните и обработени песни е любов, съдба, а и докосване до творчеството. Съвместимостта на нейните разнородни прояви изгражда и утвърждава личността на Бинка Добрева в аспектите на творческата й деятелност.

Съдържанието на мографията отразява разнородната проблематика на научнопрактическата концепция представена от авторката. Четирите глави са индивидуално обособени според заложените в тях научни и изследователски задачи: представят обща информация, основни знания за насочване и развитие на певчески качества, анализ на певческите възрастови особености в обучението на фолклорни изпълнители и формирането на сценични и специфични певчески знания.

Точно и компетентно, според естеството на конкретното изследване, доц. Добрева развива съдържателността по същество и дава необходимите изводи за всеки компонент - обект на научното му представяне. Налично е информация за различни вокални похвати; за подходи към овладяване спецификата на орнаментиката в народната песен; разгледани са характерни регионални специфики, които съставляват част от богатството и неповторимостта на българската песенна култура. За мен, особенно ценно качество в книгата е решителността на авторката да представя свои подходи в обучението на млади народни изпълнители, което дава нов поглед върху някои традиционно използвани методи в педагогическата работа. Вниманието към поетичния текст - като изговор и съдържателност, е важен подход, който има своето място в обучението на изпълнителя още от ранна детска възраст. Специалното внимание към словесните компоненти — съществена и задължителна част от певческото изпълнение, извежда на преден план цялостното художествено осмисляне и представяне на фолклорната песен.

На стр. 40-41 в монографията, макар и кратко, съвсем точно са представени особеностите и маниер на пеене в различни географски области на страната. Бих казал, че почти несдържано Бинка Добрева защитава спецификата на народното пеене, която редица вокални педагози, свързани с класическото вокално изкуство, се опитват да оспорват. Като не отхвърля вниманието на педагога при оформянето на гласа на народния певец, тя привежда съществени аргументи за необходимостта от запазването на специфичния маниер и звук на изпълнителите на фолклорното изкуство. Обект на разглеждане са особеностите на орнаментиката и необходимостта от професионалното й овладяване. Специално внимание е отделено на важността от изграждане на правилно певческо дишане при изпълнението на безмензурните песни. Представени са различни примери, които са разгледани от позицията на педагога и изразяват верен подход към проблема за запазване идентичността на изпълнителя и характеристичните особености на неговия глас.

Предложени са авторски модели за разпяване, упражнения за изработване на метроритмичен слух, обърнато е внимание на началното обучение за многогласно пеене чрез бурдонен глас и др. педагогиечески компоненти, съчетаващи инструментален съпровод с певческия глас.

Разгледаните възрастови особености в третата глава на публикувания труд, несъмнено са доказателствен материал за широката практика на доц. д-р Добрева с изпълнители от всички възрастови групи. Ясно са очертани границите на образователната дейност и спецификата на педагогическите подходи в соловото обучение и пеене в група.

Познанието, което Добрева има в собствения си песенен репертоар, развил личните й способности, тя уверено насочва към успешни решения с малките певци в началната си педагогическа дейност с тях. Подобни тенденции в никакав случай не могат да бъдат отнесени към програми, свързани само с овладяването на конкретен репертоар. Те трябва да се преценяват според целесъобразността им в момента на тяхното приложение. Това е нормална практика, която народните певци и свирачи

изпозват при предаване на свои специфични изпълнителски способности на учениците си. Личното изпълнение силно впечатлява младите изпълнители, а усвоените имитации ги водят към по-високо стъпало на индивидуалните им възприятия и постижения.

Съвсем естествено в обучението на фолклорните гласове в прогимназиалния курс, основното внимание е насочено към гласовото развитие. Но този времеви период е благоприятно време за запознаване с проблематика, произтичаща от диалектните форми в текстовете на народните песни. Груповите занимания почват да носят поголяма ефективност, започва запознанство с по-широк репертоар, който е в програмите на големи изпълнителски имена. Слухово-подражателните методи имат развиващо значение и значително обогатяват детския опит. Анализите на песните с номера от 35 до 42 предлагат различна проблематика и изпълнителски подходи.

Възрастовите особености на фолклорните гласове и методите за преодоляването им в гимназиалния курс на обучение са точно представени и напълно педагогически защитени в разработения от Бинка Добрева в следващия материал в книгата. От вниманието й не е убягнала и скатовата техника, разработена научно-теоретично в изследванията и публикациите на проф. д-р Георги Петков. Като една налагаща се съвременна форма на изпълнение и съвременен творчески авторски подход, тя има място и значение в обучителния процес с изпълнители в гимназиална и студентска възраст. Не е подминат и въпроса с разширяване сценичното представяне на певческите изпълнения с определени хореографски решения, които привличат младите изпълнители и съвременната публика. Репертоарната проблематика при участие във фестивали и конкурси също е обект на внимание и точен анализ.

Четвъртата глава на това изследване е посветена на обучението на студентите във ВУЗ. Третират се обаче по-широко и въпроси, свързани с приложимостти на бъдещата им работа, извън университетските прояви. Това ще бъдат други форми на една нова деятелност, с чиито измерения тепърва предстои да се сблъскат. В своето индивидуално изграждене като специалисти, те ще станат предпочитани ръководители на фолклорни състави, или ще се насочат към личното си утвърждаване като учетници в професионалната музикално-изпълнителска дейност. Авторката разглежда проблематика, която произтича от естеството на ръководство и приложимост на народното изпълнителско музикално изкуство в различни форми и начини на неговото разпространение.

Като имам предвид цялостните измерения на настоящия монографичен труд на доц. д-р Бинка Добрева, оценявам високо нейния педагогически принос в излагането и представянето на педагогически методи и конкретни творчески решения в него. Несъмнено, тази книга може да допринесе за ръководството и развитието на детското, младежкото и студентското образование в усвояването на фолклорното вокално-изпълнителско изкуство.

Няма никакво съмнение, че разностранните проявления на доц. д-р Добрева утвърждават редица приносни моменти във всички области на нейната деятелност. В годините след защитата на нейната докторска дисертация, тя многократно ангажира вниманието на теоретици и изследователи на автентичната музика с концепции, анализи и публикации по проблеми на българския музикален фолклор. Представените

научни публикации убедително разкриват личното й израстване като музикален изследовател на българското фолклорно изкуство и изпълнителство в периода от присвояване на званието "доцент" до този момент. Ще отбележа някои публикувани статии в международни издания: "Мястото на традиционните инструменти като съпровод на народната песен в образователния процес", "Вокални квартети - традиция и съвременност". Обект на научните й интереси са явления в българското фолклорно изкуство и тяхната приложимост в педагогиката. Това се доказва и от публикувания диск под надслов "Фолклорна разходка с песен" реализиран с участието на студенти и преподаватели от ЮЗУ, съвместно ръководство на проекта с доц. д-р Валери Димчев. В сътрудничество със същия колега са и двете публикувани учебни пособия под надслов "Фолклорна разходка", които се използват в студентската и училищна практика с фолклорното изпълнителство.

## Учебна и преподавателска дейност

Учебната и преподавателска работа на доц. д-р Добрева е логично свързана с нейните организационни и административно-ръководни позиции, с ръководство на студентски и детски музикални трупи, състави и формации. Тази дейност е очертана в широки граници, характеризира се с подчертан интензитет и многостранност на проявленията. Създадените от нея малки изпълнителски камерни форми и по-големи състави в ЮЗУ се наложиха много бързо като културни постижения в организираните Национални фестивали на студентското творчество и рефлектираха позитивно и в музикалния живот на Благоевград. Свидетелство за успешната й преподавателска дейност са присвоените редица отличия на нейни студенти в различни национални прояви, фестивали, прегледи, събори. Те имат регистрирани сериозни постижения в други съвместни музикални продукции и активно се включват в звукозаписна дейност.

Педагогическата дейност на доц. д-р Добрева не е само в рамките на ЮЗУ, а обхваща и редица нейни деятелности, свързани с българското училище. Нейното име е отбелязано в педагогическите екипи, които развиват идентична дейност в България: "Фондация Огънят на Орфей", "Лятна академия по изкуствата - Созопол", "Международна фолклорна академия - Царево". Тя е ръководител и на редица международни майсторски класове по народно пеене в САЩ, Австрия, Дания и др. държави. Затова трябва да разглеждаме нейните прояви и от гледната точка на дейността на голям професионален специалист, който представя значимите стойности на българската педагогика и изпълнителско изкуство. Участието й в тези проекти е израз на съвременен и действен вариант на взаимодействие между различни творчески култури и повишава престижа на фолклорното ни изкуство в световен мащаб.

## Административна и обществена дейност

Присъствието на доц. д-р Добрева в педагогическия екип на хабилитираните преподаватели в ЮЗУ е действителен принос в обучението на студентите и солидна гаранция за тяхното бъдещо развитие. Персоналните оценки, които тя получава при своето атестиране, са винаги положителни. Нейната личност е популярна и привлича вниманието и на кандидат-студентите, които търсят предизвикателства в своето развитие в областта на българския фолклор.

**Изпълнителска** дейност. За изпълнителския талант на "Тракийския славей", както наричат Добрева, не са нужни допълнителни информации, защото отдавна нейното певческо изкуство се радва на национална и световна известност. Като солистка и хорист в "Мистерията на българските гласове", тя е донесла неувяхваща слава за българското фолклорно изпълнителство.

Обхватът на творческата деятелност на Бинка Добрева я представят в различна светлина пред претенциозната европейска и друга публика. Чрез красотата на нейния глас и певчески талант, ценителите и любители на музиката се запознават не само с българско фолклорно вокално изкуство, а имат възможност и да осъзнаят високото музикално ниво на днешната генерация изпълнители, педагози и творци, към която тя принадлежи и представлява на световно ниво.

Интензитетът на извършените деятелности в тази област е впечатляващ. Издателската й дейност е свързана с редица нейни солови музикални албуми. Десетки нейни изпълнения се излъчват по музикалния канал youtube. ревностна организаторка, пропагандаторка и поддръжничка на съвременното развитие на българския фолклор. На нея са посветени редица телевизионни предавания: "Народната певица Бинка Добрева" - филм, излъчен по програма на БНТ 1 през 2021 г.; три авторски портрета, излъчени последователно по телевизия Евроком, под название "Юбилейни вечери" през 2023 г. Затова съвсем логично изглеждат поредиците от награди, с които е отличаван Между тях трябва да се отбележи полученото най-високо отличие на Българския Национален комитет към международния съвет за традиционна музика към "ЮНЕСКО".

Като разглеждам доказателствените материали по конкурса, убедено мога да кажа, че за Югозападния университет е привилегия да има в педагогическия си състав това име като преподавател по фолклор, в разнородните аспекти на неговото изучаване и приложимост. Тук е моментът да обърна внимание върху една друга, неспецифична за колетите й в това изкуство, творческа дейност. Между новите песни в нейния репертоар са фолклорните творби, създадени от Александър Райчев в стилистиката на тракийската песен: "Драгньова майка", "Все кога дойда, Яне ле" и др., върху авторски текстове на Добрева. Поетичните й творби са издържани в стилистиката на словесните народопесенни образци. В тях е отразен нейният изпълнителски опит по отношение на фолклорната музикална изказност като стилистика, и на художествена образност - като развитие на конкретния тематизъм. Няма съмнение, че текстовете се вписват в широките тенденции, изходящи от съвременното българско творчество. Като личен избор, техният музикален прочит представя един освободен начин на мислене и индивидуални подходи. Това творчество се идентифицира с други конкретни търсения на български автори от различни творчески поколения.

#### Лични впечатления от кандидата

Имам реални впечатления от представителните дейности, извършвани през годините от доц. д-р Добрева, и следя с интерес професионалните й изяви. През годините на съвместната ни преподавателска дейност в ЮЗУ можах да се убедя, че с инициативност и настойчивост, с внимателно отчитане на индивидуалните качества на студентите, постигнатото от нея е свидетелство за най-високо педагогическо ниво.

Нейната изпълнителска кариера отдавна е известна и оценена най-високо на националната и международна сцена. Един талантлив творец от най-висок ранг в областта на музикалното изкуство.

Постигнатото от нея не се дължи на служебни позиции в образованието и в културата, а е следствие на личен талант, на сърцата работа и отговорност към изпълнението на всички задачи.. Тя винаги е поставяла пред себе си, и настойчиво е отстоявала, най-високи художествени критерии и педагогически цели. Такава е моята оценка за нейната личност. Сигурен съм, че присъствието й сред педагогическите кадри на ЮЗУ ще допринесе още повече за израстването на студентите, обучавани в Университета.

## Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Развитието на доц. д-р Добрева като педагог в ЮЗУ е един логичен, непрекъснат и творчески представителен процес. През всички преминати нива в своето педагогическо израстване, тя демонстрира личен научен растеж и последователност в обучителните образователни етапи със своите студенти. От нейния научен принос може да спечели не само нашата университетска научна среда, а и българската фолклористика. Нейните знания и практически опит биха могли още повече да се ползват както от нейните студенти, така и от млади специалисти и изследователи на българския фолклор.

### Изводи и заключение

Педагогическата дейност на доц. д-р Добрева носи голям и заслужен престиж за Югозападния университет "Неофит Рилски". Работата й със студентите е успешна и плодотворна, което доказват получените от тях национални награди и отличия. Впечатляващ е и процентът на ангажираните бакалаври и магистри обучени под нейното ръководство, които са вече преподаватели в училищното образование или са част от представителни музикално-творчески екипи.

Приемам също изцяло, че широката деятелност на доц. д-р Бинка Котетерова-Добрева е високостойностна и има важен приносен характер. Представените доказателствени материали напълно удовлетворяват всички изисквания, по отношение на нейната кандидатура в конкурса. Тя може да се определи като неоспорим израз на една качествена педагогика и научно-творческа отговорност по отношение на студентския практикум.

## Предлагам на колегите от Научното жури моето становище:

Считам, че представеният хабилитационен труд от доц. д-р Бинка Котетерова-Добрева, както й всички съпътстващи публикации, имат висока научно-педагогическа стойност. Изпълнителската й кариера е постижение от национална и международна значимост. Цялостният творческият принос от нейната деятелност отразява разнородни компетенции и се вписва по най-добър

начин в педагогическата и приложно-практическа дейност, свързана с българското фолклорно изкуство.

Предлагам утвърждаването на нейната кандидатура в конкурса за заемане на академичната длъжност "професор", професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство (Български музикален фолклор. Методика на специалния предмет).

22.08.2024 г.

Благоевград

/проф. д. изк. Ф. Павлов./

#### **REVIEW**

#### by Prof. D.Sc. Philip Hristov Pavlov

for the participation of Assoc. Dr. Binka Koteterova-Dobreva,

in a competition for the academic position "professor"

by professional direction 8.3. Music and dance art (Bulgarian musical folklore. Methodology of the special subject),

The competition was announced by the Neofit Rilski University of Applied Sciences in the State Gazette, no. 37 of 26.04.2024

The review was prepared in accordance with Order No. 1189/25.06.2024 of the Rector of the South University of Applied Sciences, in accordance with the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Regulations of the University. The scientific, applied and academic work of the candidate Associate Professor Dr. Binka Koteterova Dobreva - the only participant in the announced competition - was reviewed.

Assessment of compliance with the minimum national requirements and the requirements of the Southwest University "Neofit Rilski"

After thoroughly familiarizing myself with all the activities carried out by Assoc. Dr. Binka Koteterova-Dobreva, reflected in the Report on the fulfillment of the minimum national requirements presented by her and comparing them with the recognized scoring table, I consider that her application for the announced competition is in full compliance with the conditions that the applicant must meet. The specified activities meet the requirements of the Regulations of the YZU and the goals of the educational activity. The declared number of points for the various indicators shapes the value dimensions of the candidate, her scientific development and pedagogical activity.

## Research (scientific and creative) activity and results

The monographic work presented by Associate Professor Dr. Dobreva (ISBN 978-954-00-0339-9) was published by the University Publishing House "Neofit Rilski" in 2022. Thematically linked to her professional pedagogical activity, it is a resulting form of knowledge, personal experience and versatile practical activities, accumulated and developed over the years in working with Bulgarian folklore and vocal performance art.

But I must emphasize that for the interpreter of our song folk wealth, singing the authentic and processed songs is love, destiny, and a touch of creativity. The compatibility of her disparate manifestations builds and affirms the personality of Binka Dobreva in the aspects of her creative activity.

The content of the mography reflects the diverse problematic of the scientific-practical concept presented by the author. The four chapters are individually distinguished according to the scientific and research tasks set in them: they present general information, basic knowledge for guidance and development of singing qualities, analysis of the singing age characteristics in the training of folklore performers and the formation of stage and specific singing knowledge.

Precisely and competently, according to the nature of the specific research, Associate Professor Dobreva develops the content in essence and gives the necessary conclusions for each component - object of its scientific presentation. Information is available on various vocal techniques; for approaches to mastering the specificity of ornamentation in folk song; characteristic regional specifics that make up part of the richness and uniqueness of the Bulgarian song culture are examined. For me, a particularly valuable quality in the book is the author's determination to present her own approaches to the training of young folk performers, which gives a new look at some traditionally used methods in pedagogical work. Attention to the poetic text - such as pronunciation and content - is an important approach that has its place in the training of the performer from early childhood. The special attention to the verbal components - an essential and mandatory part of the singing performance, brings to the fore the overall artistic interpretation and presentation of the folk song.

On pages 40-41 in the monograph, although briefly, the peculiarities and manner of singing in different geographical areas of the country are presented quite accurately. I would say that Binka Dobreva almost uncontrollably defends the specificity of folk singing, which a number of vocal pedagogues associated with classical vocal art try to dispute. While not rejecting the attention of the teacher in shaping the voice of the folk singer, she gives substantial arguments for the need to preserve the specific manner and sound of the performers of folk art. The object of consideration are the peculiarities of ornamentation and the need for its professional mastery. Special attention is paid to the importance of building correct singing breathing in the performance of meterless songs. Various examples are presented, which are considered from the position of the educator and express a faithful approach to the problem of preserving the identity of the performer and the characteristic features of his voice.

Author's models for singing, exercises for developing a metrorhythmic ear are offered, attention is paid to the initial training for polyphonic singing using a bourdon voice, etc. pedagogical components combining instrumental accompaniment with the singing voice.

The age characteristics examined in the third chapter of the published work are undoubtedly evidentiary material for the wide practice of Associate Professor Dr. Dobreva with performers of all age groups. The boundaries of the educational activity and the specifics of the pedagogical approaches in solo training and singing in a group are clearly outlined.

The knowledge that Dobreva has in her own song repertoire, which has developed her personal abilities, she confidently directs to successful solutions with the little singers in her initial pedagogical work with them. Such tendencies cannot in any case be attributed to programs related only to the mastery of a specific repertoire. They must be judged according to their expediency at the time of their application. This is a normal practice that folk singers and musicians use when imparting their specific performance skills to their students. The personal performance greatly impresses the young performers, and the learned imitations lead them to a higher level of their individual perceptions and achievements.

Quite naturally, in the teaching of folklore voices in the junior high school course, the main attention is directed to vocal development. But this time period is a favorable time to become familiar with the problematics arising from the dialectal forms in the lyrics of folk songs. Group classes begin to bring greater efficiency, acquaintance with a wider repertoire begins, which is in the programs of big performing names. Auditory-imitation methods have developmental significance and significantly enrich children's experience. Analyzes of songs numbered 35 to 42 offer different issues and performing approaches.

The age characteristics of folk voices and the methods for overcoming them in the high school course of study are accurately presented and fully pedagogically protected in the material developed by Binka Dobreva in the following material in the book. The scat technique, scientifically and theoretically developed in the researches and publications of Prof. Dr. Georgi Petkov, did not escape her attention. As an emerging modern form of performance and a modern creative authorial approach, it has a place and importance in the educational process with performers of high school and student age. The question of expanding the stage presentation of the singing performances with certain choreographic solutions that attract young performers and the modern audience has not been overlooked either. The repertoire issues involved in participation in festivals and competitions are also the subject of attention and accurate analysis.

The fourth chapter of this study is dedicated to the education of students in higher education institutions. However, questions related to the applicability of their future work, outside university events, are also treated more broadly. These will be other forms of a new activity, the dimensions of which are yet to be encountered. In their individual development as specialists, they will become preferred leaders of folk ensembles, or they will focus on their personal affirmation as participants in the professional music-performance activity. The author examines problematic issues arising from the nature of leadership and applicability of folk performing music in various forms and ways of its distribution.

Bearing in mind the overall dimensions of the current monographic work of Assoc. Dr. Binka Dobreva, I highly appreciate her pedagogical contribution in the exposition and presentation of pedagogical methods and specific creative solutions in it. Undoubtedly, this book can contribute to the guidance and development of children's, youth and student education in the assimilation of folk vocal-performance art.

There is no doubt that the diverse manifestations of Assoc. Dr. Dobreva confirm a number of contributing moments in all areas of her activity. In the years after the defense of her doctoral dissertation, she repeatedly engaged the attention of theorists and researchers of authentic music with concepts, analyzes and publications on problems of Bulgarian musical folklore. The presented scientific publications convincingly reveal her personal growth as a musical researcher of Bulgarian folk art and performance in the period from the assignment of the title of "docent" to this moment. I will mention some published articles in international publications: "The place of traditional instruments as an accompaniment to the folk song in the educational process", "Vocal quartets - tradition and modernity". The object of her scientific interests are phenomena in Bulgarian folk art and their applicability in pedagogy. This is also proven by the published disc entitled "Folklore walk with a song" realized with the participation of students and professors from SSU, joint management of the project with Associate Professor Valeriy Dimchev. In collaboration with the same colleague, both textbooks were published under the title "Folklore walk", which are used in student and school practice with folklore performance.

## Learning and teaching activity

The educational and teaching work of Assoc. Dr. Dobreva is logically connected with her organizational and administrative-management positions, with the leadership of student and children's music groups, compositions and formations. This activity is outlined in broad limits, characterized by marked intensity and versatility of manifestations. The small performance

chamber forms and larger ensembles created by her at SSU quickly established themselves as cultural achievements in the organized National Festivals of student creativity and reflected positively in the musical life of Blagoevgrad. Evidence of her successful teaching activity is the number of awards awarded to her students in various national events, festivals, reviews, meetings. They have recorded serious achievements in other joint musical productions and are actively involved in recording activities.

The pedagogical activity of Assoc. Dr. Dobreva is not only within the framework of the SSU, but also covers a number of her activities related to the Bulgarian school. Her name is noted in the pedagogical teams that develop identical activities in Bulgaria: "The Fire of Orpheus Foundation", "Summer Academy of Arts - Sozopol", "International Folklore Academy - Tsarevo". She is also the leader of a number of international master classes in folk singing in the USA, Austria, Denmark, etc. countries. Therefore, we must consider its manifestations from the point of view of the activities of a great professional specialist who represents the significant values of Bulgarian pedagogy and performing arts. Her participation in these projects is an expression of a modern and effective option of interaction between different creative cultures and increases the prestige of our folk art on a global scale.

## Administrative and public activity

The presence of Assoc. Dr. Dobreva in the pedagogical team of qualified teachers at SSU is a real contribution to the education of the students and a solid guarantee for their future development. The personal evaluations she receives during her certification are always positive. Her personality is popular and attracts the attention of prospective students who are looking for challenges in their development in the field of Bulgarian folklore.

**Executive activity**. No additional information is needed about the performing talent of the "Thracian Nightingale", as Dobreva is called, because her singing art has long enjoyed national and world fame. As a soloist and chorister in the "Mystery of Bulgarian Voices", she has brought lasting fame to Bulgarian folk performance.

The scope of Binka Dobreva's creative activity presents her in a different light to the discerning European and other audiences. Through the beauty of her voice and singing talent, connoisseurs and lovers of music get acquainted not only with Bulgarian folk vocal art, but also have the opportunity to realize the high musical level of today's generation of performers, teachers and artists, to which she belongs and represents on a world scale level.

The intensity of the activities carried out in this area is impressive. Her publishing activities are related to a number of her solo music albums. Dozens of her performances are broadcast on the music channel youtube. zealous organizer, promoter and supporter of the modern development of Bulgarian folklore. A number of TV shows are dedicated to her: "People's singer Binka Dobreva" - a film broadcast on BNT 1 in 2021; three portraits of the author, broadcast consecutively on Eurocom TV, under the name "Anniversary evenings" in 2023. Therefore, the series of awards with which he was distinguished seem quite logical. Among them, the highest award of the Bulgarian National Committee to the International Council should be noted for traditional music to "UNESCO".

Looking at the evidence of the contest, I can confidently say that Southwestern University is privileged to have this name in its teaching staff as a teacher of folklore, in the diverse aspects of its study and application. Here is the moment to pay attention to another creative activity, not specific to her parcels in this art. Among the new songs in her repertoire are the folklore works created by Alexander Raichev in the style of the Thracian song: "Dragnyova Maika", "Vse koga doida, Yane le" etc., based on Dobreva's original texts. Her poetic works are based on the style of verbal folk song samples. They reflect her performance experience in terms of folk musical expressiveness as stylistics, and artistic imagery - as a development of specific thematism. There is no doubt that the texts fit into the broad trends emerging from contemporary Bulgarian creativity. As a personal choice, their musical reading presents a liberated way of thinking and individual approaches. This creativity is identified with other specific searches of Bulgarian authors from different creative generations.

## Personal impressions of the candidate

I have real impressions of the representative activities carried out over the years by Associate Professor Dr. Dobreva, and I follow her professional appearances with interest. During the years of our joint teaching activity at the State University, I was able to convince myself that with initiative and persistence, with careful consideration of the individual qualities of the students, what she achieved is a testimony of the highest pedagogical level. Her performing career has long been known and appreciated on the national and international stage. A talented artist of the highest rank in the field of musical art.

What she achieved is not due to official positions in education and culture, but is a consequence of personal talent, heart work and responsibility towards the fulfillment of all tasks. She always set before herself, and persistently defended, the highest artistic criteria and pedagogical goals.

That's my assessment of her personality. I am sure that her presence among the teaching staff of SUZU will contribute even more to the growth of the students studying at the University.

## Opinions, recommendations and notes on the activity and achievements of the candidate

The development of Assoc. Dr. Dobreva as a teacher at SSU is a logical, continuous and creatively representative process. Through all the levels passed in her pedagogical growth, she demonstrates personal scientific growth and consistency in instructional educational stages with her students. Not only our university scientific environment, but also Bulgarian folklore can benefit from her scientific contribution. Her knowledge and practical experience could be used even more by her students as well as by young specialists and researchers of Bulgarian folklore.

#### Inferences and conclusion

The pedagogical activity of Assoc. Dr. Dobreva brings great and well-deserved prestige to the Southwest University "Neofit Rilski". Her work with the students is successful and fruitful, as evidenced by the national awards and honors they received. The percentage of engaged bachelors and masters trained under her leadership who are already teachers in school education or are part of representative music-creative teams is also impressive.

I also fully accept that the broad activity of Assoc. Dr. Binka Koteterova-Dobreva is of high value and has an important contributing character. The submitted evidentiary materials fully satisfy all requirements regarding her candidacy in the competition. It can be defined as an indisputable expression of a quality pedagogy and scientific-creative responsibility in relation to the student practicum.

I offer my opinion to the colleagues of the Scientific Jury:

I believe that the habilitation work presented by Assoc. Dr. Binka Koteterova-Dobreva, as well as all accompanying publications, have a high scientific and pedagogical value. Her performing career is an achievement of national and international significance. The overall creative contribution of her activity reflects diverse competences and fits in the best way in the pedagogical and applied-practical activity related to Bulgarian folk art.

I propose the confirmation of her candidacy in the competition for the academic position "professor", professional direction 8.3. Music and dance art (Bulgarian musical folklore. Methodology of the special subject).

# 22/08/2024

Blagoevgrad /prof. d. exp. F. Pavlov./